
Poznámky k vydání openSUSE 13.1

Version: 13.1.9 (2013-12-09)

Copyright © 2011, 2012, 2013 Jan Papež (honyczek@centrum.cz)

Copyright © 2013 SUSE LLC

Tento text můžete kopírovat, distribuovat a/nebo m#nit podle GNU Free Documentation License, verze 1.2 nebo nov#jší, vydané Free Software Foundation. Není povoleno m#nit sekce a p#ídat text. Kopii licence najdete v souboru `fdl.txt`.

1. R#zn#	2
2. Instalace	2
2.1. Pro detailní informace k instalaci	2
3. Obecn#	2
3.1. Dokumentace openSUSE	2
3.2. Opušt#né moduly YaSTU	2
3.3. UEFI—Unified Extensible Firmware Interface	3
3.4. UEFI, GPT a oddíly MS-DOSu	3
3.5. Zavád#ní systému v režimu Secure Boot	3
3.6. Adobe Reader (acroread) a další #te#ky PDF	3
4. Aktualizace systému	4
4.1. Povýšení systému pomocí Zypperu (dup) vyžaduje vy#išt#ní <code>/etc/fstab</code>	4
4.2. Odstran#ná prom#nná <code>SYSLOG_DAEMON</code>	4
4.3. Duplikovaná sí#ová rozhraní	4
5. Technické	4
5.1. Inicializace grafiky s KMS (Kernel Mode Setting)	4
5.2. Nesmysly na obrazovce b#hem instalace s ovlada#em Nouveau	5
5.3. Samba verze 4.1	5
5.4. Konfigurace Postfixu	5
5.5. xinetd: Protokolování do systémového protokolu	5
5.6. Apache verze 2.4	6
5.7. tomcat: Protokolování do systémového protokolu	6
5.8. Darktable: Vyžadována obnova soubor# vyrovnávací pam#ti	6
5.9. Locate: Náhrada <code>findutils-locate</code> za <code>mlocate</code>	6
5.10. KDE a Bluetooth	6
5.11. AppArmor a nastavení oprávn#ní	6
5.12. Skype	7
5.13. AutoYaST	7

Pokud aktualizujete openSUSE ze starší verze vydání, můžete si poznámky k vydání zobrazit zde: http://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes

Tyto poznámky jsou d#leny do následujících okruh#:

- 1 – „R#zn#“: Tyto záznamy jsou automaticky vkládány z openFATE, systému správy požadavk# a funkcí (<http://features.opensuse.org>).

není k dispozici

- 2 – „Instalace“: Toto si p#e#t#te, pokud chcete systém nainstalovat "na #isto".
- 3 – „Obecn#“: Informace ur#ené pro všechny uživatele.

- 4 – „Aktualizace systému“: Problémy spojené s procesem aktualizace pokud přecházíte z dřívějších verzí na tuto verzi openSUSE.
- 5 – „Technické“: Sekce pro pokročilejší uživatele v nově technickým změnám a rozšířením.

1. Různé

není k dispozici

2. Instalace

2.1. Pro detailní informace k instalaci

Pro detailní informace k instalaci vizte 3.1 – „Dokumentace openSUSE“.

3. Obecné

3.1. Dokumentace openSUSE

V *Po spuštění (Start-Up)* naleznete instalační instrukce krok za krokem a úvod do pracovního prostředí KDE a Gnome. Taktéž se zde nachází úvod k balíku LibreOffice a základní administrativní témata jako například nasazení a správa softwaru. Nechybí ani úvod do shellu Bash.

Dokumentaci naleznete v `/usr/share/doc/manual/opensuse-manuals_${LANG}` a to po nainstalování balíku `opensuse-startup_${LANG}`, nebo ještě online na adrese <http://doc.opensuse.org>.

3.2. Opuštěné moduly YaSTu

Následující moduly YaSTu jsou zastaralé a v těchto dnech zřídka využívány:

- `yast2-autofs`
- `yast2-dbus-client`
- `yast2-dirinstall`
- `yast2-fingerprint-reader`
- `yast2-irda`
- `yast2-mouse`
- `yast2-phone-services`
- `yast2-power-management`
- `yast2-profile-manager`
- `yast2-sshd`
- `yast2-tv`

Hlavním důvodem jejich opuštění bylo zvýšení úsilí v novém údržbě a zaměření na jiné mnohem více užívané moduly.

3.3. UEFI—Unified Extensible Firmware Interface

Dříve než nainstalujete openSUSE na váš systém, který je zaváděn pomocí UEFI, doporučujeme zkontrolovat, zda nejsou u výrobce hardwaru k dispozici doporučené aktualizace firmwaru. Pokud jsou k dispozici, nainstalujte je. Předinstalovaný systém Windows 8 je známkou toho, že váš systém UEFI používá.

Pozadí: Některý firmware UEFI obsahuje chyby, které způsobují znefunknění, pokud je zapsáno do uložného prostoru UEFI příliš mnoho dat. Nikdo ve skutečnosti neví, kolik je to "příliš mnoho". openSUSE snižuje riziko tím, že nezapíše více než pouhé minimum potřebné pro zavedení OS. To minimum znamená sdílení firmwaru UEFI, kde se nachází zaváděcí openSUSE. Upstreamové funkce jádra Linuxu, které používají úložný prostor UEFI pro ukládání informací o zavádění systému a jeho pádu (pstore) jsou ve výchozím stavu zakázány. Přesto však je doporučeno nainstalovat veškeré aktualizace firmwaru, které výrobce doporučuje.

3.4. UEFI, GPT a oddíly MS-DOSu

Společně se specifikací EFI/UEFI se objevil nový styl dělení disků: GPT (GUID Partition Table). Je to nové schéma, které k identifikaci zařízení a typu diskových oddílů používá globálně unikátní identifikátory (128bitové hodnoty zobrazené jako 32 šestnáctkových číslic).

Navíc pak specifikace UEFI umožňuje užívání starších oddílů MBR (MS-DOS). Zaváděcí Linuxu (ELILO nebo GRUB2) zkoušejí automaticky vygenerovat GUID těchto starších oddílů a zapsat je do firmwaru. Takový GUID se může stát mřížkou, což způsobuje přepisy firmwaru. Přepis se skládá ze dvou různých operací: odstranění starého záznamu a vytvoření nového, který nahradí ten původní.

Moderní firmware má garbage collector, který sbírá smazané položky a uvolňuje paměť, která byla pro ně rezervována. Může se objevit problém, když chybný firmware tyto položky nesbírá a neuvolňuje; to může skončit nezaveditelným systémem.

Je jednoduché to obejít: abyste se tomuto problému úplně vyhnuli, zkonvertujte starší oddíly MBR na nové GPT.

3.5. Zavádění systému v režimu Secure Boot

Toto ovlivňuje pouze stroje, které mají UEFI s povolenou volbou Secure Boot.

Tato nová verze vloženého naštartování umožňuje ještě více strojům zavádět systém v povoleném režimu Secure Boot, než tomu bylo u verze openSUSE 12.3. Nicméně v případě potíží nejdříve aktualizujte na nejnovější verzi BIOSu vašeho stroje. Pokud vám aktualizace BIOSu nepomůže, nahlašte model vašeho stroje na wiki (<http://en.opensuse.org/openSUSE:UEFI>). Tak jej budeme moci sledovat v příštím vydání.

3.6. Adobe Reader (acroread) a další těžké PDF

Adobe již nadále neposkytuje (bezpečnostní) aktualizace pro Adobe Reader (acroread). Proto, abychom chránili uživatele openSUSE, byl balíček acroread z této distribuce vypuštěn.

openSUSE obsahuje různé nástroje pro zobrazování PDF jako je Okular, Evince nebo poppler-tools. Tyto nástroje jsou pod aktivní správou a získávají bezpečnostní záplaty od openSUSE a jejich autorů z upstreamu.

Více informací naleznete na http://en.opensuse.org/Adobe_Reader.

4. Aktualizace systému

4.1. Povýšení systému pomocí Zypperu (dup) vyžaduje vyčištění /etc/fstab

Pokud je povyšován systém pomocí **zypper dup** (YaST upgrade to provádí automaticky), měli by uživatelé ze souboru `/etc/fstab` odstranit následující položky (pokud tam jsou):

```
tmpfs    /dev/shm
devpts   /dev/pts
sysfs    /sys sysfs
proc     /proc proc
```

To je zvláště důležité pro uživatele Gnomu, jinak Terminál Gnome bude selhávat s chybou "grantpt selhalo: Operace není povolena". Tyto přípojné body jsou spravovány pomocí **systemd** a již by se nadále neměly objevovat v souboru `/etc/fstab`.

4.2. Odstranění proměnná SYSLOG_DAEMON

Byla odstraněna proměnná `SYSLOG_DAEMON`. Dříve byla používána k výběru démona syslogu. Počínaje openSUSE 12.3 může být v systému nainstalována pouze jedna implementace syslogu a její použití bude vybráno automaticky.

Pro více podrobností navštivte manuálovou stránku `syslog(8)`.

4.3. Duplikovaná síťová rozhraní

Současná verze **systemd** používá novou konvenci pro přeznačování předvídatelných jmen síťových rozhraní. YaST se podle toho změní.

Některá hlášení označují chybu v YaSTU, která se objevuje při převodu z jednoho pojmenovacího schématu na jiný. Pokud to samé rozhraní má dvě různé jména, narazili jste na tuto chybu. V tomto případě odstraňte odlišná síťová rozhraní v souboru `/etc/sysconfig/network` a znovu použijte YaST pro vytvoření konfigurace.

Více informací o předvídatelných jménech síťových rozhraní si můžete přečíst na <http://www.freedesktop.org/wiki/Software/systemd/PredictableNetworkInterfaceNames/>.

5. Technické

5.1. Inicializace grafiky s KMS (Kernel Mode Setting)

V openSUSE 11.3 jsme přešli na KMS (Kernel Mode Setting) u grafických karet Intel, ATI a NVIDIA, což je nyní výchozí. Pokud narazíte na problémy s podporou ovladače KMS (intel, radeon, nouveau), vypněte KMS přidáním `nomodeset` do příkazové řádky pro startování jádra. Abyste to v Grubu 2 (výchozí zaváděči) nastavili natrvalo, přidejte tuto volbu jako root v textovém souboru `/etc/default/grub` na řádek `GRUB_CMDLINE_LINUX_DEFAULT`, což jsou výchozí volby jádra, a poté spusťte terminálový příkaz

```
sudo /usr/sbin/grub2-mkconfig --output=/boot/grub2/grub.cfg
```

aby byly tyto změny uplatněny. Pro zastaralý Grub přidejte jako root tuto volbu do příkazové řádky jádra v souboru `/boot/grub/menu.lst`. Tato volba zajišťuje, že odpovídající jaderný modul (intel, radeon, nouveau) je v `initrd` naštěn s volbou `modetest=0`, tzn. KMS je vypnuto.

Ve vzácných případech je načítání modulu DRM z `initrd` obecným problémem nesouvisejícím s KMS, je dokonce možné v `initrd` úplně vypnout podporu modulu DRM. Abyste tak učinili, nastavte pomocí YaSTu proměnnou `sysconfig NO_KMS_IN_INITRD` na hodnotu `yes`, což poté způsobí znovuvytvoření `initrd`. Pak restartujte počítač.

Na grafikách Intel bez KMS se Xserver vrací zpět k ovladači `fbdev` (ovladač intel podporuje pouze KMS). Alternativně pro starší Intelovské GPU je k dispozici ovladač "intellegacy" (balíček `xorg-x11-driver-video-intel-legacy`), který stále podporuje UMS (User Mode Setting = uživatelský mód nastavení). K jeho použití upravte `/etc/X11/xorg.conf.d/50-device.conf` a změňte záznam "driver" na `intellegacy`.

Na grafikách ATI se souasnými GPU se vrací k `radeonhd`. U grafických karet NVIDIA bez KMS je použit ovladač `nv` (ovladač nouveau podporuje pouze KMS). Nutno poznamenat, že novější grafické karty ATI a NVIDIA se vrací k `fbdev`, pokud uvedete jako spouštěcí parametr jádra `nomodeset`.

5.2. Nesmysly na obrazovce během instalace s ovladačem Nouveau

Na některých systémech s kartami NVIDIA se v instalátoru mohou zobrazovat nesmysly v horní části obrazovky kvůli problému s výchozím ovladačem nouveau. Pokud se vás tento problém týká, můžete jaderný modul nouveau před instalací zakázat a po dokončení instalace nebo povýšení systému jej opět povolit.

K tomu, abyste zakázali modul jádra při zavádění z instalačního média, vyberte v grubu položku 'Instalace' a stiskněte 'e', abyste mohli upravit parametry. Pak se přesuňte na řádek začínající slovem 'linux' (respektive 'linuxefi') a přidejte na konec řádku `et#zec brokenmodules=nouveau`. Poté pro pokračování zavádění s novým parametrem stiskněte F10. Po instalaci systému můžete modul nouveau znovu povolit tak, že upravíte soubor `/etc/modprobe.d/50-blacklist.conf` a odstraníte z něj položku, která vede k zákazu nouveau.

5.3. Samba verze 4.1

Samba ve verzi 4.1, která je obsažena v openSUSE 13.1 neobsahuje podporu práce ve stylu `ad#e` domény Active Directory. Tato funkce je v souasnosti zakázána, protože vyžaduje integraci s celosystémovým MIT Kerberos.

5.4. Konfigurace Postfixu

V openSUSE 12.3 byl `SuSEconfig.postfix` přejmenován na `/usr/sbin/config.postfix`. Pokud nastavíte volby `sysconfigu` v souboru `/etc/sysconfig/postfix` nebo `/etc/sysconfig/mail`, musíte rovněž jako root spustit `/usr/sbin/config.postfix`.

5.5. xinetd: Protokolování do systémového protokolu

Nové výchozí nastavení pro **xinetd** mění výchozí cíl protokolu z `/var/log/xinetd.log` na systémový protokol. To znamená, že všechny zprávy z démona **xinetd** se zobrazí v systémovém protokolu jako démon vybavení a s úrovní protokolování info.

Pokud chcete přepnout na starý způsob, najdete patřičný útržek v souboru `/etc/xinetd.conf`. Šablonu skriptu pro rotování protokolu `xinetd.log` naleznete v `/usr/share/doc/packages/xinetd/logrotate`.

5.6. Apache verze 2.4

Apache 2.4 provádí různé změny v souborech konfigurace. Více informací o povyšování z předchozích verzí naleznete na <http://httpd.apache.org/docs/2.4/upgrading.html>.

5.7. tomcat: Protokolování do systémového protokolu

Startovací skripty tomcatu již nadále nezapisují výstup do `/var/log/tomcat/catalina.out`. Všechny zprávy jsou nyní přesměrovány do systémového protokolu přes `tomcat.service` (`tomcat-jsvc.service`) a s úrovní protokolování info.

5.8. Darktable: Vyžadována obnova souborů vyrovnávací paměti

Pokud povyšujete systém z předchozího vydání na openSUSE 13.1, nebudou již dále fungovat vodní soubory vyrovnávací paměti. V takovém případě je nutné odstranit `~/.cache/darktable/mipmaps`.

5.9. Locate: Náhrada findutils-locate za mlocate

Nástroj **mlocate** je náhradou **findutils-locate**. Ve výchozím konfiguraci se **mlocate** chová stejně jako **findutils-locate**. Kvůli vylepšené práci s oprávněními však může trvat až 24 hodin než je databázový soubor k dispozici pro běžné uživatele.

V případě, že zaznamenáte hlášení "Přístup odepřen" krátce po instalaci **mlocate**, spusťte jednou jako root příkaz

```
/etc/cron.daily/mlocate.cron
```

abyste se tohoto zbavili.

5.10. KDE a Bluetooth

Vrstvy Bluetooth jsou poskytovány skrze Bluez 5 (větší zřejmě nekompatibilní verzi), nezbytně povýšený kvůli pracovní ploše GNOME a dalším součástí základního systému. Naneštěstí pracovní prostředí KDE v současnosti podporuje pouze Bluez verze 4.

Takže komunitní tým openSUSE KDE nabízí neoficiální balíček **Bluedevil**, který poskytuje alespoň základní funkčnost, jako je párování zařízení nebo podpora myši na bluetooth; o některých dalších funkcích, jako je přenos souborů, není známo, zda jsou funkční.

V současnosti by neměla být zapisována žádná hlášení chyb podpory Bluetooth v KDE kvůli probíhajícímu portování **Bluedevilu** na Bluez 5.

5.11. AppArmor a nastavení oprávnění

Jako výchozí je AppArmor povolen. To sice znamená více bezpečnosti, ale také to může bránit službám v práci, pokud je spouštíte neobvyklými způsoby. Pokud se setkáte s podivnými problémy, zkuste pro danou službu přepnout v profilu AppArmoru dané služby přepnout na režim stžování si pomoci:

```
aa-complain /usr/bin/$vase_sluzba
```

Režim st#žování si znamená: povolit vše a zapsat do protokolu v#ci, které by profil nem#l povolovat.

I v p#ípad#, že to pom#že, nahlašte to jako chybu! Chceme opravit profily AppArmoru tak, aby pokryly i krajní p#ípady.

5.12. Skype

PulseAudio 4.0 odhaluje chybu v sou#asn# verzi Skype pro Linux (v4.2). Dokud Skype nebude opraven a zaktualizován, spoušt#jte **skype** z p#íkazové #ádky následovn#:

```
PULSE_LATENCY_MSEC=60 skype
```

Více informací o této chyb# naleznete na adrese <http://arunraghavan.net/2013/08/pulseaudio-4-0-and-skype/>.

5.13. AutoYaST

Pokud profil autoyast obsahuje volby v #ásti <add-on> (dopl#k), dojde k chyb#, která brání p#enosu informací v profilu z prvního stupn# do druhého stupn#. Proto jsou v takovém p#ípad# p#esko#eny všechny konfigura#ní kroky druhého stupn#, které za b#žných okolností vedou k vícemén# naprosto nepoužiteln# instalaci.

Jako do#asn# obejítí chyby se v profilech AutoYaSTu openSUSE 13.1 vyhn#te používání #ásti <add-on>.